

Komisja
Europejska

Krótki przewodnik po euro

0 euro

Euro wprowadzono do obiegu w 1999 r.: najpierw pojawiło się na paskach wypłaty, rachunkach i fakturach. Z dniem 1 stycznia 2002 r. banknoty i monety euro trafiły do europejskich oddziałów banków, kas, portfeli i kieszeni. Przedsięwzięcie to było kolejnym ważnym krokiem w kierunku integracji gospodarczej Europy, która rozpoczęła się wraz z ustanowieniem Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej w 1957 r.

Wczoraj i dziś: droga do euro

1957

Ustanowienie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, dzięki czemu nastąpiło otwarcie wspólnego rynku i usprawnienie przepływu towarów, osób, usług i kapitału między państwami członkowskimi.

Wspólny rynek rozwija się i rośnie, lecz wymianę handlową utrudniają liczne waluty znajdujące się w obiegu.

1992

Traktat z Maastricht decyduje o powstaniu silnej i stabilnej waluty europejskiej skrojonej na miarę potrzeb XXI w.

1999

Euro zostaje wprowadzone jako waluta wirtualna.

2002

Euro staje się realną walutą: do obiegu trafia ok. 8 mld banknotów euro i 38 mld monet euro.

Rozszerzanie strefy euro, które doprowadziło do powstania drugiej pod względem wielkości gospodarki na świecie, nadal trwa.

Jaki cel przyświeca euro?

Celem wspólnej waluty oraz **unii gospodarczej i walutowej (UGW)** jest zapewnienie skuteczniejszego i bardziej wydajnego funkcjonowania gospodarek państw członkowskich, i doprowadzenie w ten sposób do powstania większej liczby miejsc pracy dla obywateli Unii i zwiększenia ich dobrobytu.

Więcej informacji na temat euro

Symbolem euro jest znak €.

Wzór banknotów euro jest wspólny dla wszystkich państw członkowskich należących do strefy euro.

Banknoty euro posiadają szereg zabezpieczeń. Przyjrzyj się im i przekonaj się sam!

Monety euro mają jednolity wzór z jednej strony oraz charakterystyczny dla danego kraju wzór na odwrocie.

Euro na świecie

Nie uwierzysz, w ilu krajach euro jest środkiem płatniczym! Euro posługują się mieszkańcy Karaibów (Gwadelupy, Martyniki i Saint-Barthélemy), wysp na Oceanie Indyjskim (Majotta i Reunion) oraz na Oceanie Atlantyckim (Azorów, Wysp Kanaryjskich, Madery oraz Saint Pierre i Miquelon), jak również Ceuty i Melilli na północnym wybrzeżu Afryki oraz Gujany Francuskiej w Ameryce Południowej. Euro jest również walutą krajową Monako, San Marino, Watykanu i Andory oraz faktyczną walutą Kosowa i Czarnogóry.

Analiza korzyści

Euro stało w obliczu pewnych powszechnie znanych wyzwań. Kryzys zadłużeniowy ujawnił słabe punkty wspólnej waluty, które należało dogłębnie przeanalizować i wyeliminować. W wyniku podjętych działań wzmocniono ramy unii gospodarczej i walutowej (UGW).

Mimo iż warto zapoznać się z problemami związanymi z zarządzaniem polityką gospodarczą, nie należy zapominać o ogromnych korzyściach, jakie euro przyniosło Europie, jej obywatelom i przedsiębiorstwom.

Korzyści dla obywateli

Większy wybór, korzystniejsze ceny

Zwiększyła się konkurencja między sklepami i między dostawcami, co doprowadziło do niższych cen i ograniczenia ich wzrostu.

Zakupy za granicą są po prostu łatwiejsze!

W strefie euro nie musimy już obliczać kursów wymiany, możemy natomiast bezpośrednio porównywać ceny i mamy większy wybór towarów i usług.

Stabilna waluta

Od momentu wprowadzenia euro stopa inflacji w strefie euro wynosi rocznie około 2 proc. Wartość tego wskaźnika jest wyjątkowo stabilna i niska, jeśli porównamy go z poziomem 20 proc. (a niekiedy i więcej), odnotowywanym przez niektóre kraje UE w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w.

Tańsze i łatwiejsze podróżowanie

Podróżowanie w strefie euro jest znacznie łatwiejsze niż kiedyś – nie musimy wymieniać walut, a w konsekwencji płacić prowizji za ich wymianę. Euro można ponadto łatwo wymieniać w wielu krajach spoza strefy euro – szacuje się, że około

20–25 proc. banknotów euro (pod względem wartości) jest w obiegu poza granicami strefy euro.

Korzyści dla przedsiębiorstw

To proste: niższe stopy procentowe = więcej inwestycji

- Niska inflacja pozwala na utrzymywanie stóp procentowych na niskim poziomie.
- Przedsiębiorstwa mogą tanio zaciągać kredyty na inwestycje, np. na nowe maszyny czy też badanie i rozwój.
- Nowe produkty, nowe usługi i wyższa wydajność.
- Wzrost gospodarczy i więcej lepszych miejsc pracy.

Stabilność gospodarcza zachęca do planowania długoterminowego

Obecnie europejskie przedsiębiorstwa mają większe możliwości dokonywania inwestycji długoterminowych. Stopy procentowe są stabilne, więc łatwiej jest przewidzieć, czy inwestycja przyniesie zysk.

Mniejsze ryzyko i niższe koszty wspierają handel i inwestycje transgraniczne

Wymiana handlowa między krajami UE wiązała się w przeszłości z posługiwaniem się wieloma walutami o zmiennych kursach walutowych. Aby ograniczyć to ryzyko, przedsiębiorstwa sprzedawały towary po wyższych cenach za granicą, co zniechęcało do prowadzenia wymiany handlowej. Ryzyko to zostało już wyeliminowane.

Ponadto handel na jednolitym rynku, gdzie obowiązuje ta sama waluta, jest po prostu bardziej wydajny niż wymiana handlowa pomiędzy wieloma rynkami, na których stosowane są różne waluty. Szacuje się, że przed wprowadzeniem wspólnej waluty koszty wymiany walut w UE wynosiły 20–25 mld euro rocznie. Kosztów tych w strefie euro już się nie ponosi.

Korzyści dla Europy

Większa integracja rynków finansowych

Integracja gospodarcza i walutowa bardzo ułatwia kierowanie kapitału inwestycyjnego tam, gdzie zostanie on najbardziej efektywnie wykorzystany. Odpowiednio regulowany i nadzorowany rynek finansowy w rozszerzonej strefie euro zwiększa ilość kapitału dostępnego na inwestycje i umożliwia inwestorom bardziej równomierne rozkładanie ryzyka.

Strefa euro to większa widoczność na arenie międzynarodowej

Największe podmioty gospodarki światowej spotykają się na forach międzynarodowych, takich jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) czy grupy G-7 i G-20, w celu promowania stabilności na rynkach światowych. Obecnie euro jest drugą co do ważności walutą światową po dolarze amerykańskim. Będąc jednym z najważniejszych obszarów gospodarczych na świecie, UE ma silniejszą pozycję na arenie międzynarodowej.

Usprawnienie handlu międzynarodowego

Ze względu na siłę i dostępność, a także zaufanie, jakie budzi, euro jest w coraz większym stopniu wykorzystywane w międzynarodowych transakcjach handlowych. Pozwala to przedsiębiorstwom ze strefy euro dokonywać i otrzymywać płatności w euro, co zmniejsza ich podatność na wahania kursów walut oraz ułatwia handel z państwami partnerskimi.

Korzyści, jakie niesie euro: krótkie podsumowanie

UGW i euro to:

- stabilna waluta
- niska inflacja oraz niższe stopy procentowe
- przejrzystość cen
- zniesienie kosztów wymiany walut
- większa integracja rynków finansowych, objętych odpowiednią regulacją i nadzorem
- skuteczniej funkcjonująca gospodarka
- ramy prawne służące poprawie stanu finansów publicznych
- silniejsza pozycja UE w gospodarce światowej
- usprawnienie handlu międzynarodowego
- widoczny symbol tożsamości europejskiej

Mity związane z euro: zastanów się

Mit: euro doprowadziło do wzrostu cen

Poprzez obniżenie inflacji i zwiększenie konkurencji euro doprowadziło *de facto* do spadku cen! W rzeczywistości z danych dotyczących cen towarów konsumenckich wynika, że przyjęcie euro spowodowało o wiele mniejszy wzrost cen niż się powszechnie uważa, a ogólny wpływ euro na ceny był bardzo niski (jednorazowy wpływ na poziomie 0,1–0,3 proc. w 2002 r.).

Mit: euro to niekorzystne ograniczenie suwerenności państwa

Z chwilą przyjęcia euro państwo oddaje dobrowolnie część swojej suwerenności, ponieważ rządy muszą koordynować politykę gospodarczą i kontrolować wydatki. W dzisiejszym zglobalizowanym świecie suwerenność państwa jest pojęciem względnym. Dzięki koordynacji swojej polityki rządy mogą faktycznie uzyskać wpływ i siłę oddziaływania w sferze gospodarczej.

Fakty i liczby

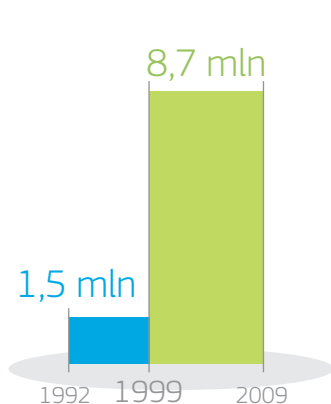

Z chwilą wprowadzenia wspólnej waluty w obieg znalazło się 38 mld monet euro. To około 124 monet euro na osobę w strefie euro w tym czasie

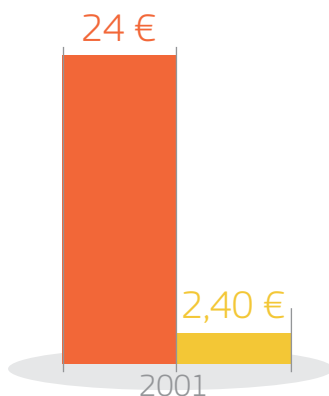
W ciągu pierwszych lat po wprowadzeniu euro w 1999 r. w strefie euro utworzono około 8,7 mln nowych miejsc pracy, w porównaniu z zaledwie 1,5 mln w ciągu 7 poprzednich lat.

Po wprowadzeniu w 2001 r. przepisów dotyczących transgranicznych płatności w euro średni koszt przelewu 100 euro spadł z 24 euro do 2,40 euro.

Od grudnia 2006 r. wartość banknotów i monet euro będących w obiegu ogółem przewyższa wartość dolarów amerykańskich znajdujących się w obiegu.

Wspieranie tworzenia miejsc pracy

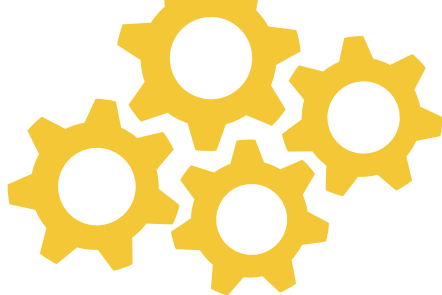

Zmniejszenie opłat za przelewy

Konkurencyjność na świecie

Reguły gry: przyjęcie wspólnej waluty i zarządzanie nią

Napotkane trudności

Ostatni kryzys finansowy i zadłużeniowy ujawnił słabe punkty ram koordynacji polityki gospodarczej w UGW. W odpowiedzi na tę sytuację UE zaostrzyła przepisy i procedury, zgodnie z którymi państwa należące do strefy euro koordynują swoją politykę gospodarczą i budżetową. Zmiany te pomogą gospodarkom w procesie wychodzenia z obecnego kryzysu i pozwolą zapobiec wystąpieniu podobnych kryzysów w przyszłości.

Rozszerzenie strefy euro

Wszystkie państwa członkowskie UE mogą przystąpić do strefy euro. Kraje kandydujące muszą jednak spełnić szereg kryteriów, aby wykazać, że ich gospodarki są gotowe na przyjęcie euro. Te kryteria przystąpienia lub konwergencji pozwalają zbadać stabilność finansów publicznych na podstawie wartości referencyjnych dotyczących deficytu budżetowego i długu publicznego. Ich celem jest również zapewnienie, aby kraje osiągnęły wysoki poziom stabilności makroekonomicznej i konkurencyjności znajdujący odzwierciedlenie w niskiej stopie inflacji i niskich długoterminowych stopach procentowych, a także stabilnym kursie walutowym.

Zapewnienie dobrej kondycji finansów publicznych jako gwarancja sukcesu strefy euro

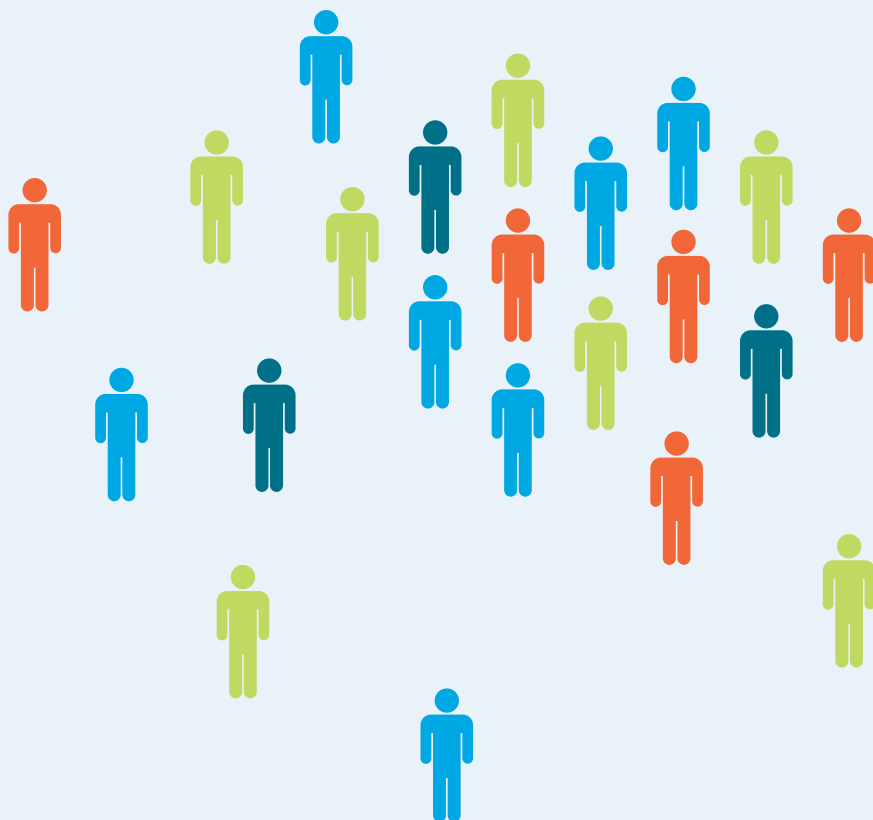
Euro przynosi wiele potencjalnych korzyści, ale tylko wtedy, gdy państwa należące do strefy euro prowadzą rozsądną politykę gospodarczą. Dlatego też wejście do strefy euro, od jej powstania, wiąże się z obowiązkiem unikania znacznego i nadmiernego deficytu budżetowego oraz utrzymywania długu publicznego na stabilnym poziomie. Wywiązywanie się z obowiązku prowadzenia rozsądnej polityki budżetowej jest monitorowane za pomocą ram określanych jako pakt stabilności i wzrostu.

W związku z kryzysem gospodarczym postanowienia paktu zostały znacząco zaostrzone. Rządy muszą obecnie przedstawiać projekty planów budżetowych, które analizuje Komisja i pozostałe państwa należące do strefy euro. Wprowadzono mechanizmy ścisłego nadzoru w celu sprawdzenia, czy państwa będą w stanie osiągnąć cele budżetowe, do których realizacji zobowiązały się wszystkie państwa członkowskie należące do strefy euro; w stosownych przypadkach mogą też zostać nałożone sankcje.

Zapewnienie konkurencyjności oraz wspieranie wzrostu gospodarczego

Solidne finanse publiczne są nie tylko kluczem do silnej gospodarki w strefie euro. Kryzys wykazał również potrzebę nowego podejścia do regulacji usług finansowych oraz ścisłego monitorowania zmian na rynku finansowym. Ustanowiono również nowe narzędzia nadzoru, aby zagwarantować, że państwa członkowskie strefy euro będą prowadzić politykę gospodarczą zapewniającą konkurencyjność oraz wspierającą wzrost gospodarczy, a także tworzenie miejsc pracy. Zgodnie z zasadą „lepiej zapobiegać niż leczyć” celem tych nowych narzędzi jest również zapobieganie występowaniu szkodliwych banków na rynkach nieruchomości.

Kto jest kim?

Komisja Europejska

Komisja, w szczególności jej Dyrekcja Generalna ds. Gospodarczych i Finansowych (DG ECFIN), nadzoruje rozwój sytuacji gospodarczej w całej UE oraz pomaga wdrażać powyższe przepisy i dalej je rozwijać.

Parlament Europejski

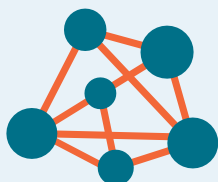
Parlament Europejski jest organem prawodawczym w tym procesie. Przesłuchuje, debatuje i przeprowadza głosowania. Decyduje wraz z Radą lub wyraża swoją opinię, czy dany akt prawny powinien zostać uchwalony.

Europejski Bank Centralny (EBC)

EBC jest niezależną instytucją UE, która podejmuje decyzje dotyczące polityki pieniężnej w strefie euro w celu utrzymania stabilności cen.

ECOFIN i Eurogrupa

Są to posiedzenia Rady, na których podejmowana jest większość decyzji. W Radzie ECOFIN uczestniczą ministrowie finansów wszystkich państw członkowskich UE; w skład Eurogrupy wchodzi ministrowie finansów wszystkich państw członkowskich należących do strefy euro.

- Kraje należące do strefy euro
- Państwa członkowskie UE, które zrezygnowały z przyjęcia waluty euro
- Państwa członkowskie UE, które jeszcze nie przyjęły waluty euro

Więcej informacji

Euro:

www.ec.europa.eu/euro

Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Gospodarczych i Finansowych:

www.ec.europa.eu/economy_finance/index_pl.htm

Komisja Europejska:

www.ec.europa.eu

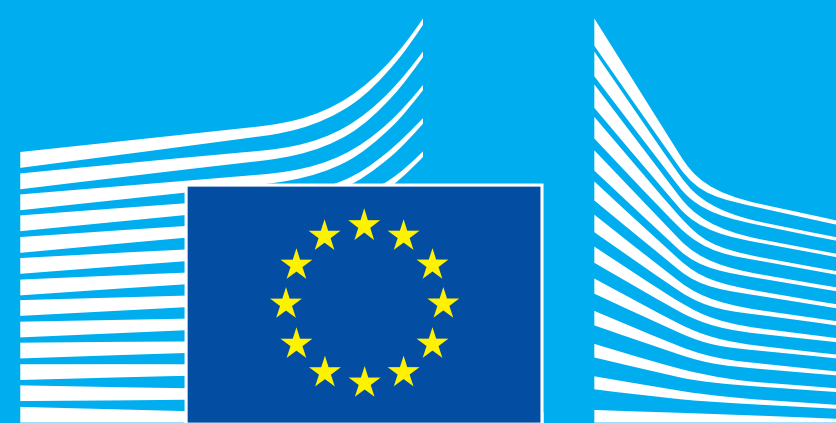
Europejski Bank Centralny:

www.ecb.eu

© Unia Europejska, 2015

Powielanie dozwolone pod warunkiem wskazania źródła.

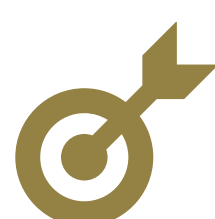

Komisja Europejska

Ku wspólnej walucie

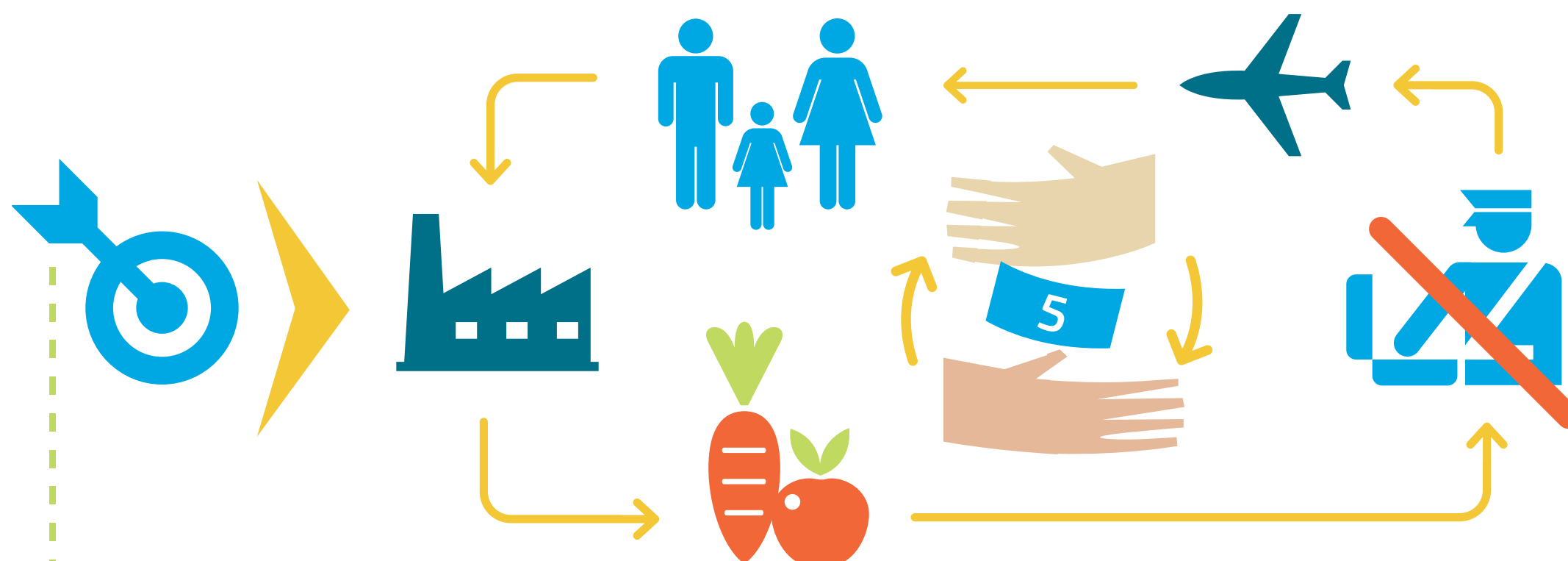
Droga do euro

1957

Budowa podstaw wspólnego rynku

Ustanowienie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej w 1957 r. dało początek wspólnemu rynkowi oraz integracji europejskiej. Usprawniło to przepływ towarów, osób, usług i kapitału między państwami członkowskimi.

1992

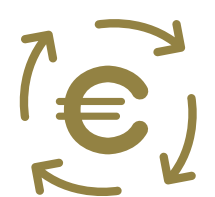

Wspólny rynek staje się rzeczywistością

Wraz z coraz bardziej powszechną wymianą handlową i przemieszczaniem się w Europie stało się jasne, że rozwój jednolitego rynku hamuje wiele walut znajdujących się w obiegu. W jaki sposób zlikwidowano tę dodatkową barierę dla integracji? W 1992 r. traktat z Maastricht zdecydował o powstaniu silnej i stabilnej waluty europejskiej skrojonej na miarę potrzeb XXI w.

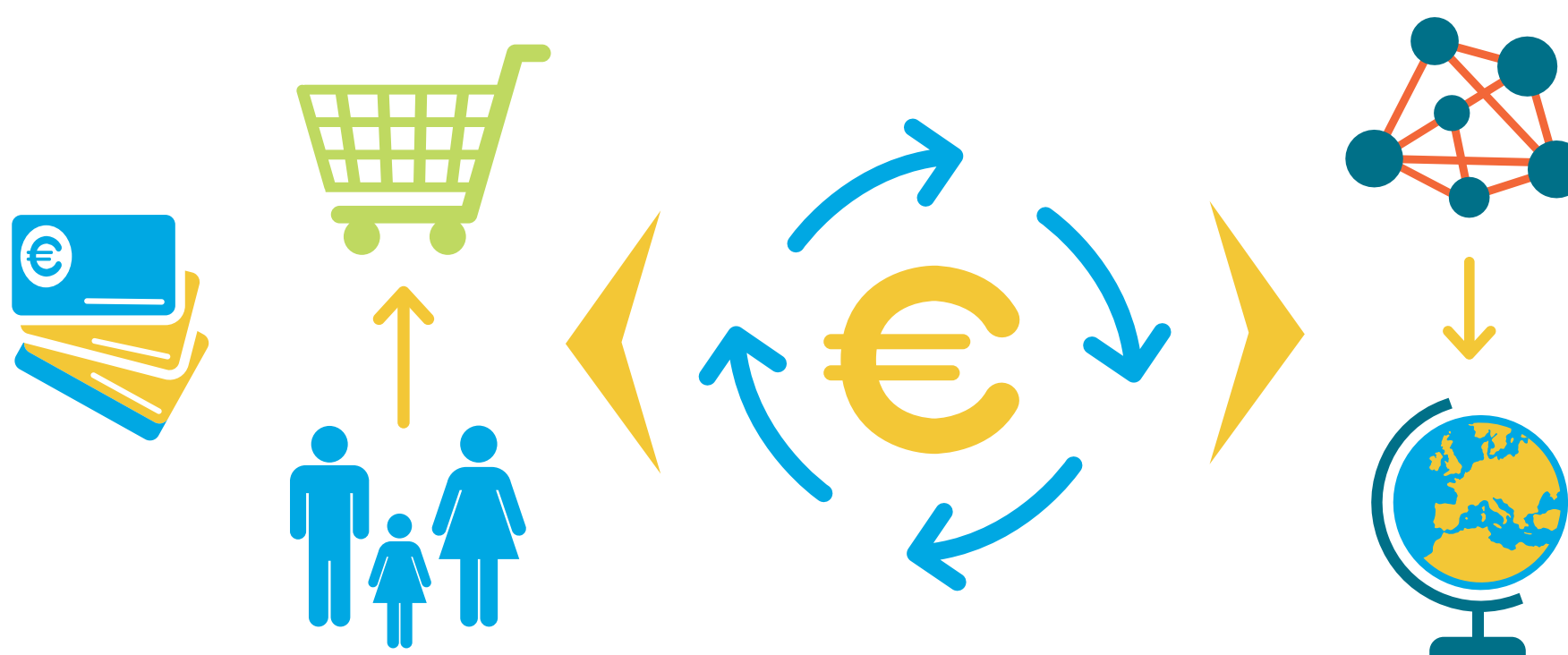
2002

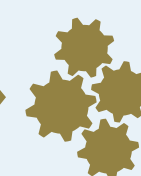
Euro staje się realną walutą

Z dniem 1 stycznia 2002 r. banknoty i monety euro trafiły do europejskich oddziałów banków, kas, portfeli i kieszeni. Od tamtej pory strefa euro stopniowo powiększa się, przynosząc wymierne korzyści coraz większej liczbie obywateli i przedsiębiorstw.

Rozszerzenie strefy euro nadal trwa i jest dynamicznym procesem.

OBECNIE

Utrzymanie statusu euro

Zawsze istniały kryteria i przepisy pozwalające na zapewnienie stabilności i harmonii gospodarki strefy euro. Jednak w odpowiedzi na pewne słabe punkty, które uwiłdoczył kryzys, kryteria i przepisy te zostały wzmocnione, tworząc nowe ramy zarządzania gospodarką w UE pozwalające egzekwować zasady dotyczące wspierania znajdujących się w trudnej sytuacji państw członkowskich strefy euro w powrocie na ścieżkę rozwoju i unikaniu podobnych problemów w przyszłości.

